Hannele Vettainen

21.11.2018

Eduskunta
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

HE 227/2018 vp, Asiantuntijakuuleminen torstai 22.11.2018 klo 12:15

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työsopimuslain 7 luvun 2 §:n ja työttömyysturvalain 2 a luvun 1 §:n muuttamisesta

- STTK ei hyväksy esitettyä työsopimuslain muutosta.
- STTK katsoo, että esitetty työsopimuslain muutos ei paranna työllisyyttä.
- Työsopimuslain muutos lisäisi oikeudellista epävarmuutta. Nykyinen henkilöperusteisia irtisanomisia koskeva oikeuskäytäntö on hyvin vakiintunutta.
- Työsopimuslain muutos tulee saattaa myös perustuslakivaliokunnan arvioitavaksi.

Työsopimuslain 7 luvun 2 §:n muutos

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työsopimuslain 7 luvun 2 §:ää eli henkilöön perustuvia irtisanomisperusteita koskevaa säännöstä. Ehdotuksen mukaan irtisanomisperusteelta vaadittavaa asiallista ja painavaa syytä koskevassa kokonaisarvioinnissa otettaisiin huomioon työnantajan palveluksessa olevien työntekijöiden lukumäärä sekä työnantajan ja työntekijän olosuhteet kokonaisuudessaan. Lainmuutoksella halutaan varmistaa, että pienten työnantajien erityiset olosuhteet otettaisiin riittävällä tavalla huomioon henkilöön perustuvaa irtisanomisperustetta arvioitaessa.

Työsuhteen irtisanomiskynnykseltä edellytetään työsopimuslain 7 luvun 1 §:n mukaan aina asiallista ja painavaa syytä. Henkilökohtaiselta irtisanomisperusteelta edellytetään työsopimuslain 7 luvun 2 §:n mukaista työsopimuksesta tai laista johtuvien, työsuhteeseen olennaisesti vaikuttavien velvoitteiden vakavaa rikkomista tai laiminlyöntiä sekä sellaisten työntekijän henkilöön liittyvien työntekoedellytysten olennaista muuttumista. Irtisanomisen perusteita ei olla tältä osin muuttamassa.

STTK ei hyväksy esitettyä henkilöperusteisen irtisanomisen muutosta ja katsoo, että esitetty muutos ei tule parantamaan työllisyyttä. Muutoksella voi olla vaikutusta työmarkkinoiden dynamiikkaan ja työvoiman vaihtuvuuteen, mutta nämäkin ovat pelkkiä oletuksia.

STTK:n näkemyksen mukaan esitetty työsopimuslain 7 luvun 2 §:ää koskeva muutos lisää oikeudellista epävarmuutta sekä työntekijän että työnantajan näkökulmasta. Uuden sääntelyn yhtenäisen tulkinnan muodostaminen tulee kestämään useita vuosia, joka entisestään lisää työntekijöiden epävarmuutta työelämässä. Muutoksella voi olla kielteisiä vaikutuksia työntekijöiden työllistymishalukkuuteen pieniin yrityksiin. Henkilöperusteisia irtisanomisia koskeva oikeuskäytäntö on vakiintunutta, ja muutokselle ei ole perusteita. Henkilöperusteisen irtisanomisen kynnys ei ole Suomessa myöskään kovin korkea kansainvälisesti vertailtuna.

Esityksen perusteluissa sivulla 10 olevaan todetaan, että ”ehdotettujen muutosten voidaan katsoa madaltavan pienen työnantajan irtisanomiskynnystä tilanteessa, jossa työntekijän menettelyllä on työnantajaan olennainen vaikutus tämän pienestä koosta johtuen.” STTK:n käsityksen mukaan kirjaus on virheellinen ja se on myös ristiriidassa lakitekstin ja muun perusteluosan kanssa. Kyseinen lause tulisi poistaa tai korjata vastaamaan lakitestiä ja muita perusteluita.

Kuten hallituksen esityksessäkin todetaan, esityksellä on liittymiä perustuslakiin. Perustuslain 18 §:n 3 momentin mukaan työsuhteen päättämisen perusteista on säädettävä lailla. Perustuslain 6 §:n 1 momentin mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Esitetty työsopimuslain muutos tulee saattaa myös perustuslakivaliokunnan arvioitavaksi, onko tässä tapauksessa perustuslain näkökulmasta hyväksyttävää perustetta asettaa pienemmissä yrityksissä työskentelevät eri asemaan.

Työttömyysturvalain 2 a luvun 1 §:n muutos

STTK:lla ei ole huomautettavaa työttömyysturvalain muutokseen.

Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry

Lisätietoja Hannele Vettainen, lakimies
hannele.vettainen@sttk.fi
Puh. 050 526 3340